

AGRO BUDŽET 2021

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

Poštovani predstavnici medija,

Zahvaljujem Vam se na prisustvu povodom predstavljanja ovogodišnjeg Agrobudžeta.

Vlada Crne Gore je, na sjednici 8. jula 2021. godine, donijela Uredbu o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2021. godinu – AGROBUDŽET.

Agrobudžet za 2021 je prilika da podržimo i osnažimo naše poljoprivredne proizvođače i kroz niz novih mjera pomognemo domaćinima da stvore dodatnu vrijednost u poljoprivredi.

Od ove godine uveli smo praksu da Agrobudžet predstavljamo paralelno Vama , dok su naše službe na terenu i kroz neposrednu komunikaciju sa vrijednim domaćinima i preduzetnicima predstavljaju mjere podrške po sektorima.

Terenski pristup je naša posebna obaveza i odgovornost za svakog u Ministarstvu i u nadležnim upravama. Naša podrška je apsolutno neselektivna i želimo da podržimo sve poljoprivredne proizvođače kroz mjere koje su kreirane i da informacije o brojnim i izdašnim mjerama bespovratne podrške dođu do brojnih zainteresovanih potencijalnih korisnika.

Ovogodišnji Agrobudžet, rezultat je prepoznavanja potreba poljoprivrednih proizvođača, ogromnog broja sastanaka, razgovora i sugestija dobijenih od strane proizvođača. Analize realizacije mjera prethodnog Agrobudžeta i zapažanja službenika i savjetodavnih službi sa terena. Mnoge mjere su unaprijeđenje na osnovu brojnih preporuka poljoprivrednih proizvođača kao krajnjih korisnika.

Agrobudžetom za 2021. godinu, izdvajaju se sredstva za mjere tržišne cjenovne politike, mjere ruralnog razvoja, obezbjeđuje se podrška servisima u poljoprivrednoj proizvodnji i sektoru ribarstva.

Takođe, sredstva su obezbijedena i za: podršku opštim servisima u poljoprivredi, socijalne transfere seoskom stanovništvu, tehničku i administrativnu podršku implementaciji programa, institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede Crne Gore, program fitosanitarnih mjera, program bezbjednosti hrane i program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja.

Sredstva predviđena Agrobudžetom za 2021 godinu opredijeljena su u ukupnom iznosu od **44,8** miliona eura, od čega **27,2** miliona eura iz nacionalnih sredstava, **9.3** miliona eura iz donacija i **8,3** miliona eura iz kreditnih sredstava.

Agrobudžet 2021.

VRIJEDNOST AGROBUDŽETA
44,8 MIL. EURA

NOVAC JE OBEZBIJEĐEN OD:

NACIONALNA
SREDSTVA

27,1 mil.

DONACIJE

9,3 mil.

KREDITNA
SREDSTVA

8,3 mil.

Ovogodišnji agrobudžet, je namjenjen očuvanju i jačanju poljoprivredne proizvodnje i fokusiran na poljoprivrednog proizvođača sa ciljem da sa jedne strane ublaži posledice globalne korona krize na poljoprivredni sektor, a sa druge strane da obezbjedi nove mogućnosti u razvoju poljoprivrede i kako za postojeće proizvođače tako i za nove. Nacionalna sredstva su 2,8 miliona eura veća u odnosu na 2020 godinu i direktno su usmjerena za jačanje poljoprivredne proizvodnje.

U 2021 godini sredstva obezbeđenja od kredita su manja za 700 000 eur nego 2020 godini kada su iznosili 9 miliona eura.

Sredstva iz donacija u prethodnom periodu su prikazivana kao ukupna sredstva dobijena za višegodišnji period kako bi se veštački prikazivao rast agrobudžeta, a ne realna potrošnja tih sredstava i plan za tekuću godinu pa su bila prikazana 27.3 miliona eura iz eu fondova dok se ovogodišnjim agrobudžetom prikazuju isključivo sredstva planirana za ovu godinu u iznosu od 9.3 miliona eura.

Agrobudžetom za 2021 sva direktna plaćanja u poljoprivredi iznose 10,11 miliona eura i **povećana** su od **5 do 10 %**, što predstavlja ukupno **povećanje od 2 miliona eura** za direktna plaćanja u poljoprivredi.

DIREKTNA PLAĆANJA U POLJOPRIVEDI (u milionima eura)

2018.	2019.	2020.	2021.
6,03	7,11	8,22	10,11

Opredijeljena sredstva u stočarskoj proizvodnji **uvećana su za 19%** sa 3.500.000€ na 4.165.000€.

DIREKTNA PLAĆANJA U STOČARSKOJ PROIZVODNJI (u milionima eura)

2020.	2021.
3,50	4,16

Povećane su premije po grlu za krave i junice sa **70€ na 75€**, za ovce i koze sa **8€ na 9€**, a iste će ostvariti **oko 5.300** gazdinstava koja se bave stočarstvom u Crnoj Gori.

Kroz mjere programa unapređenja stočarstva opredijeljena su sredstva za podršku svinjarskom sektoru u iznosu od **20%** većem u odnosu na prošlu godinu.

PROGRAM UNAPREĐIVANJA STOČARSTVA

Podrška se dodjeljuje za:

nabavka sjemena za vještačko osjemenjavanje krava,
premije za licencirane bikove,
premije za licencirane pastuve,
premija za steone junice,
premije za suprasne nazimice i krmače.

DIREKTNA PLAĆANJA U STOČARSKOJ PROIZVODNJI

- Premije za:
 - krave i priplodne junice **75€** za 2 i više grla, uključujući i grla ispod minimuma;
 - priplodne ovce i koze **9€** za više od 30 ovaca i/ili 20 koza, uključujući i grla ispod minimuma;
 - organizovani tov **140€** domaća.
- Obavezna registracija u Registru poljoprivrednih gazdinstava, u kojem mora biti upisan minimum 1ha poljoprivrednog zemljišta.
- **Rok za predaju zahtjeva je 15. jul – 15. avgust.**
- Zahtjevi za premije se dostavljaju regionalnim centrima Direkcije za savjetodavne poslove u stočarstvu, neposredno ili preporučenom poštom.

ODRŽIVO KORIŠĆENJE PLANINSKIH PASNJAKA

Korisnici: Registrovana poljoprivredna gazdinstva

Premije po uslovnom grlu (maksimalno 2 konja) 12€;

Obavezna registracija u Registru poljoprivrednih gazdinstava, u kojem mora biti upisan minimum 1ha poljoprivrednog zemljišta i potvrda o kretanju grla.

15. jul – 15. avgust rok za dostavljanje zahtjeva

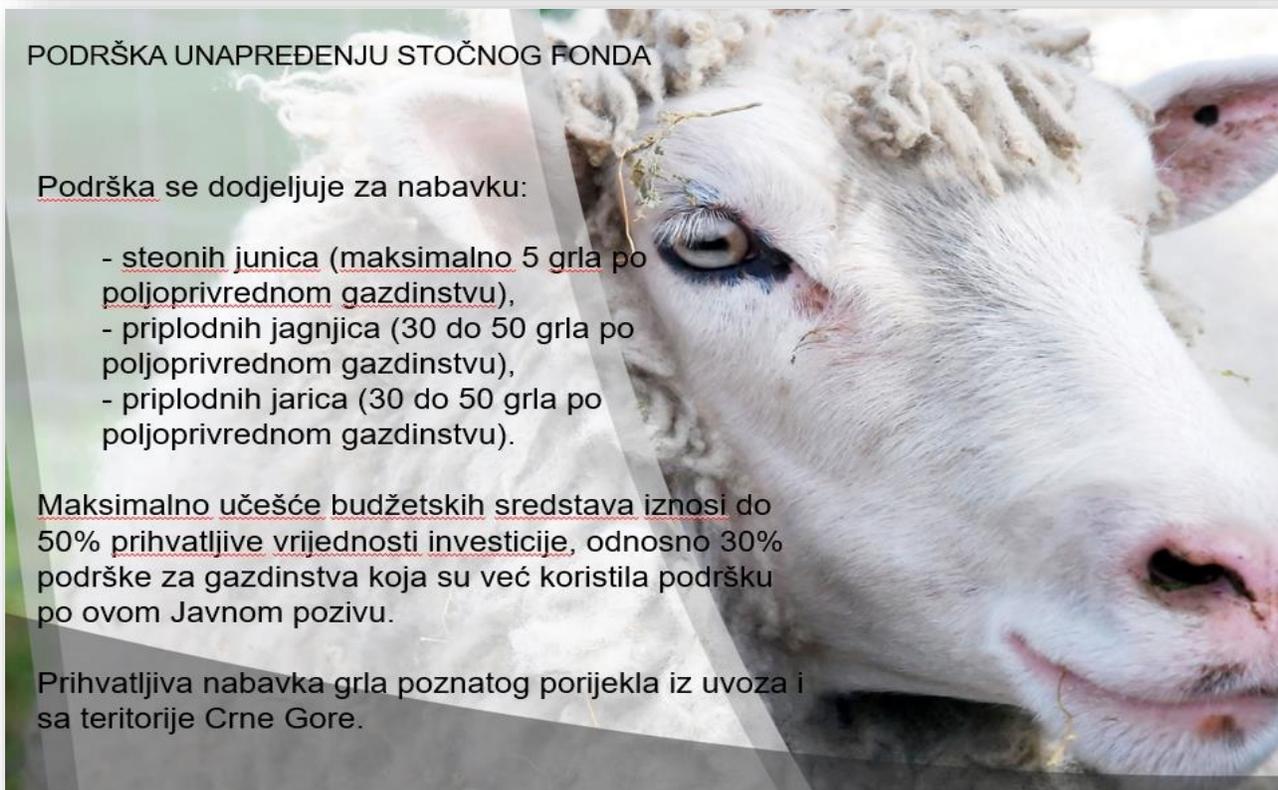
PODRŠKA UNAPREĐENJU STOČNOG FONDA

Podrška se dodjeljuje za nabavku:

- steonih junica (maksimalno 5 grla po poljoprivrednom gazdinstvu),
- priplodnih jagnjica (30 do 50 grla po poljoprivrednom gazdinstvu),
- priplodnih jarica (30 do 50 grla po poljoprivrednom gazdinstvu).

Maksimalno učešće budžetskih sredstava iznosi do 50% prihvatljive vrijednosti investicije, odnosno 30% podrške za gazdinstva koja su već koristila podršku po ovom Javnom pozivu.

Prihvatljiva nabavka grla poznatog porijekla iz uvoza i sa teritorije Crne Gore.

Opredijeljena je podrška **razvoju tržišne proizvodnje mlijeka kao i podrška preradi mlijeka na gazdinstvima**. Kao rezultat velikog interesovanja proizvođača za ovu mjeru povećali smo sredstva podrške u odnosu na prethodnu godinu za preko **30%, sa 1,5 na oko 2 miliona eura**.

Korisnici: Registrovana poljoprivredna gazdinstva(kooperanti) koja sirovo mlijeko predaju registrovanim mljekarama ili sirarama, koji predaju preko 400l i za sirovo mlijeko do 600.000 mikroorganizama, 400.000 somatskih ćelija

- Osnovna premija po litru 0,05€/l (600.000 mikroorganizama, 400.000 somatskih ćelija);
- Za one koji predaju više od 5.000l mlijeka dodatnih 0.01€/l;
- Za sirovo mlijeko koje ima do 100.000 mikroorganizama i 400.000 somatskih ćelija 0,05€/l;
- Za sirovo kozije i ovčije mlijeko koje ima manje od 1.500.000 mikroorganizama 0.03€/l.

PODRŠKA PRERADI MLIJEKA NA GAZDINSTVU

Korisnici: Registrovana poljoprivredna gazdinstva koja posjeduju više od 3UG a registrovali su preradu kod Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, koji nijesu u sistemu otkupa sirovog mlijeka u 2020. godini.

- 0,06€ po litru prerađenog mlijeka (godišnje maksimalno 3.000 litara za krave, 100 litara za ovce i 200 litara za koze).
- Isplata dva puta godišnje.
- Isplata samo za proizvod čiji je uzorak odgovarajućeg kvaliteta, dvije analize godišnje.
- Obavezni dokazi o stavljanju proizvoda na tržište. Novi korisnici dostavljaju sa zahtjevom za podršku, raniji korisnici ih čuvaju kod sebe i na zahtjev pokazuju tokom terenske kontrole.
- **Dostavljanje dokumentacije samo jednom!!! Rok za dostavljanje zahtjeva 15. februar - 01. april, u kancelarijama Odjeljenja za savjetodavne poslove (Služba za selekciju stoke).**

PODRŠKA UNAPREĐENJU KVALITETA SIROVOG MLIJEKA

Korisnici: Registrovana poljoprivredna gazdinstva

► Podrška se dodjeljuje za:

- nabavku opreme za čuvanje i hlađenje mlijeka;
- nabavku aparata/pokretnih sistema za mužu;
- nabavka rostfrajnih kanti za mlijeko;
- nabavku sredstava i dipera (uronjivača) za dezinfekciju i higijenu vimena, prije i poslije muže,
- sredstva za čišćenje vimena („suvo pranje“),
- sredstva za kontrolu prisustva bakterija na licu mjesta, itd;
- posude sa duplim dnom;
- mastitis test;

podrška 70%,
podrška 50%,
podrška 50%,

podrška 50%,
podrška 50%,
podrška 50%,
podrška 50%,
podrška 50%.

- Maksimalno prihvatljiva investicija iznosi **5.000€**.
- Dodatnih 10% za poljoprivredne osiguranike koji su izmirili svoje obaveze i 5% za žene podnosiocje zahtjeva.

PODRŠKA DOSTIZANJU STANDARDA DOBROBITI ŽIVOTINJA U STOČARSTVU

Korisnici: Registrovana poljoprivredna gazdinstva

- ▶ Podrška se dodjeljuje za nabavku:
 - ▶ gumenih podloga za ležišta,
 - ▶ boksova za orezivanje papaka,
 - ▶ vezova za životinje,
 - ▶ boksova za telad,
 - ▶ automatskih pojilica,
 - ▶ specijalizovana oprema za higijenu životinja
 - ▶ oprema u svinjarstvu i živinarstvu (Oprema za grijanje, podovi, automatizovane hranilice i pojilice).
- ▶ Podrška 50% investicija, dodatno 10% za poljoprivredne osiguranike koji su izmirili svoje obaveze a maksimalno prihvatljiva investicija 3.000€ po gazdinstvu.
- ▶ Oprema mora biti postavljena na gazdinstvu!

Uvećana su sredstva opredijeljena za očuvanje autohtonih genetičkih resursa.

Podrška pčelarstvu je diverzifikovana kroz više različitih mjera u odnosu na prethodne godine. Stvorena je mogućnost da pčelari kroz Agrobudžet ostvare veću podršku u odnosu na prethodnu godinu.

PROGRAM UNAPREĐIVANJA PČELARSTVA

Podrška se dodjeljuje za:

- finansiranje centara – stručno sprovođenje projekta,
- učešće u nabavci matica – 5€ po matici,
- učešće u sprovođenju zaštite pčelinjih društava protiv varroe,
- nabavku voska,
- preradi voska,
- učešće u troškovima nabavke pet oformljenih pčelinjih zajednica,
- podršku u nabavci pčelarskih kontejnera i prikolica-platformi za transport košnica,
- nabavka pčelarskog pribora i opreme,
- nabavku djelova košnica (plodišnih nastavaka).

UPRAVLJANJE RIZICIMA U POLJOPRIVREDI

- Podrška za osiguranje od šteta na stočnom fondu, košnicama, poljoprivrednim usjevima i za osiguranje od požara iznosi do 50% polise osiguranja.

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

Nakon usvojenog Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju koji je utvrdio da nosiocu porodičnog poljoprivrednog gazdinstva pripada pravo na **staračku naknadu**, koja je povećana sa 72 na 102 eura, novim Agrobudžetom su opredijeljena sredstva u iznosu od **3.120.000,00 eura**.

Opredijeljena je podrška za nabavku mehanizacije u iznosu od **980 hiljada eura**, odnosno **30 % više** nego 2020. godine.

Uvedena je nova komponenta podrške koja se odnosi na nabavku dvoosovinskih traktora, sa **30%** podrške kao i mjera podrške za nabavku mehanizacije, priključaka i opreme u funkciju primarne proizvodnje sa **50%** podrške.

PODRŠKA ZA NABAVKU MEHANIZACIJE, PRIKLJUČAKA I OPREME U FUNKCIJI PRIMARNE PROIZVODNJE

Mjera se realizuje sprovođenjem Javnog poziva za nabavku kroz dvije komponente:

KOMPONENTA I: nabavka dvoosovinskih traktora;

KOMPONENTA II: nabavka mehanizacije, priključaka i opreme u zavisnosti od vrste poljoprivredne proizvodnje.

Maksimalno učešće budžetskih sredstava je:

KOMPONENTA I: 30% od vrijednosti prihvatljive investicije, a ne više od 3.500€ po odobrenom Zahtjevu;

KOMPONENTA II: do 50% vrijednosti prihvatljive investicije, a ne više od 2.500€ po podnesenom zahtjevu.

Takođe, predviđena je podrška za nabavku mehanizacije, priključaka i opreme u funkciji primarne proizvodnje, kao i podrška investicijama za izgradnju bunara i bistijerni.

Podržana je nabavka fotonaponskih sistema, adaptacije katuna, i rekonstrukcije postojećih sistema za napajanje stoke i nabavke plastičnih cistijerni za vodu.

PODRŠKA INVESTICIJAMA U ADAPTACIJU PLANINSKIH KATUNA

Podrška se dodjeljuje za:

- Adaptaciju koliba;
- Regulisanje vodosnabdijevanja, rekonstrukcija postojećih pojila (samo nepomična);
- Nabavku plastičnih cistijerni za vodu (minimum 2m³ u cjelini), nabavku crijeva za dovod vode od izvora do kolibe na katunu, potopne električne pumpe i hidrofora;
- Nabavka fotovoltaznih sistema; i
- Nabavka rashladnih uređaja koji se mogu napajati sa fotovoltaznog sistema.

Iznos podrške:

- 50% prihvatljivih investicija,
- 65% za nabavku i ugradnju fotovoltaznih sistema, prosjek UG u prethodne tri godine je 5 UG.
- dotatnih 10% podrške za poljoprivredne osiguranike koji su izmirili svoje obaveze..

Maksimalna prihvatljiva investicija gazdinstvu 1.500€.

Od ove godine na zahtjev poljoprivrednih proizvođača kao prihvatljiva investicija uvedena je nabavka crijeva za dovod vode, potopne električne pumpe i hidrofora.

PODRŠKA INVESTICIJAMA ZA IZGRADNJU BUNARA I BISTIJERNI

Mjera se realizuje sprovođenjem Javnog poziva za investicije u :

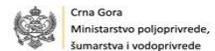
- bušenje bunara i ugradnja prateće opreme;
- nabavku novih tifona;
- nabavku motornih pumpi za vodu;
- nabavku rezervoara (tankova) za vodu;
- izgradnju bistijerni;
- adaptaciju postojećih bistijerni.

Pravo na podršku imaju poljoprivredna gazdinstva koja posjeduju i obrađuju najmanje 0,1 ha voćnjaka i vinograda i/ili 1 ha oranica i/ili 0,3 ha plastenika, a u dijelu stočarske proizvodnje gazdinstva koja u vlasništvu imaju minimum 3 uslovna grla.

Za nabavku tifona minimalna površina pod ratarskim, povrtarskim i krmnim usjevima treba da bude 3 ha.

Poljoprivredna gazdinstva koja su, u periodu od 2017. do 2020. godine, ostvarila podršku kroz ovu mjeru ne mogu ostvariti podršku za isti tip investicije.

Maksimalno prihvatljiva investicija iznosi 6.000€ uz budžetsku podršku do 50% vrijednosti prihvatljive investicije (do 3.000€), odnosno dodatno 10% za poljoprivredne osiguranike koji su izmirili svoje obaveze.

U cilju poboljšanje uslova života na selu predviđena je nova mjera, kojom se opredeljuje podrška u iznosu do **10.000 eura** za nabavku stočnog fonda porodicama sa maloljetnom djecom, sa stalnim prebivalištem u ruralnom području, pod uslovom da su oba roditelja nezaposlena i prijavljena na ZZZCG, kao i samohrani roditelj koji je prijavljen na ZZZCG.

PROGRAM ZA POBOLJŠANJE USLOVA ŽIVOTA NA SELU

Nova mjera, koja za cilj ima da pruži podršku najugroženijima u ruralnim područjima

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

Prihvatljive investicije:

kupovina osnovnog stada (steonih junica, priplodnih ovaca, priplodnih koza, nazimica);
adaptacija štalskih objekata;
adaptacija objekata i prostorija u kojima se odvija prerada poljoprivrednih proizvoda;
kupovina opreme za primarnu proizvodnju i /ili preradu, itd...

Korisnici su porodice sa maloljetnom djecom, sa stalnim prebivalištem u ruralnom području, pod uslovom da su oba roditelja nezaposlena i prijavljena na ZZZCG, kao i samohrani roditelj koji je prijavljen na ZZZCG.

Podrška 100%, do 10.000€.

Takođe planirana je i podrška pokretnju poslovanja mladih poljoprivrednika. Mjerom podrške pokretanju i razvoju poslovanja mladih poljoprivrednika opredijeljena su sredstva u iznosu od **500.000 eura**, odnosno **25%** više nego 2020. godine.

PODRŠKA POKRETANJU POSLOVANJA MLADIH POLJOPRIVREDNIKA

Komponenta I – Podrška pokretanju poslovanja mladih poljoprivrednika

Pravo na podršku kroz ovu mjeru imaju mladi ljudi, koji su nezaposleni i imaju završenu srednju poljoprivrednu/veterinarsku školu ili završen poljoprivredni/veterinarski fakultet, koji posjeduju poljoprivredno zemljište i koji žele da se bave poljoprivredom.

Učešće budžetskih sredstava za podršku je 100%, odnosno do 10.000 € po odobrenom biznis planu i po jednom mladom poljoprivredniku.

Komponenta II – Podrška razvoju poslovanja mladih poljoprivrednika

Pravo na podršku kroz ovu mjeru imaju mladi ljudi, koji se već bave poljoprivrednom proizvodnjom na svom registrovanom poljoprivrednom gazdinstvu.

Učešće budžetskih sredstava za podršku je 70%, odnosno do 7.000 € po odobrenom biznis planu i po jednom mladom poljoprivredniku.

Mjere ruralnog razvoja kreirane su tako da unapređuju preradu u gazdinstvima i definisane su kroz podrške investicijama za preradu u gazdinstvu. U cilju povećanja konkurentnosti proizvoda crnogorskih poljoprivrednika obezbijeđena je mjera podrške investicijama u preradi na gazdinstvima u iznosu od **600.000,00** eura. Ministarstvo je kroz ovu mjeru, za 2021. godinu, opredijelilo iznos podrške do **80%** vrijednosti prihvatljive investicije.

PODRŠKA INVESTICIJAMA U PRERADU NA GAZDINSTVIMA

- Podržavaju se investicije za kupovinu nove namjenske opreme za preradu, čuvanje i pakovanje proizvoda i adaptaciju objekata/prostorija za preradu, čuvanje i pakovanje.
- Objekti u kojima je realizovana investicija, moraju biti upisani u Centralni registar registrovanih odnosno odobrenih objekata za proizvodnju, preradu i distribuciju hrane.
- Iznos prihvatljive investicije u okviru ove mjere je od 1.000€ do 10.000€.
- Maksimalno učešće budžetskih sredstava iznosi do 80% vrijednosti prihvatljive investicije, odnosno maksimalan iznos podrške može iznositi do 8.000€.

Organski proizvođači su prepoznati agrobudžetom kako u poljoprivrednoj tako i u stčarskoj proizvodnji. Podrška se ostvaruje po hektaru proizvodne površine, pčelinjem društvu, jedinki živine i uslovnom grlu u stočarstvu.

PODRŠKA ORGANSKOJ PROIZVODNJI

Podrška se ostvaruje po hektaru proizvodne površine, pčelinjem društvu, jedinki živine i uslovnom grlu u stočarstvu.

- ▶ Plaćanje u biljnoj proizvodnji za:
 - ▶ višegodišnje zasade - 400€/ha;
 - ▶ ratarsku proizvodnju - 250€/ha (proizvođači višegodišnjih krmnih kultura imaju pravo na podršku u iznosu od 100€ i u sljedeće tri godine za istu parcelu uz uslov da se iste prijavljuju za sertifikaciju i kontrolišu od strane ovlaštenog kontrolnog tijela);
 - ▶ proizvodnju povrća - 350€/ha.
- ▶ Plaćanje u stočarskoj proizvodnji po:
 - ▶ uslovnom grlu krave i junice - 100€,
 - ▶ uslovnom grlu ovaca i koza - 100€,
 - ▶ jedinki živine - 2€,
 - ▶ pčelinjem društvu - 40€.

Pravo na podršku mogu ostvariti poljoprivredni proizvođači koji su upisani u Registar subjekata u organskoj proizvodnji zaključno sa 31. decembrom 2020. godine i u Registar poljoprivrednih gazdinstava zaključno sa datumom prijave za podršku kroz ovu mjeru.

Za direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji ove godine opredijeljeno je ukupno **2.050.000,00** eura, što je za **30%** sredstava više nego prošle godine. Posebna pažnja posvećena je mjerama koje se odnose na direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji, zasnivanje novih zasada u voćarstvu, njihovom opremanju i modernizaciji, povrtarskoj proizvodnji idr.

Subvencije u biljnoj proizvodnji **su povećane sa 200 na 220 eura po hektaru**, tj. **230 eura** za mlađe od 40 godina. Za ovu namjenu opredijeljeno je **1,9 miliona eura**, što je za oko pola miliona eura više nego prošle godine. Unaprijeđen je sistem kontrole, te će ove godine sve obradive površine biti evidentirane u Sistemu za identifikaciju zemljišnih parcela (SIZEP).

DIREKтна PLAĆANJA U BILJNOJ PROIZVODNJI

Iznos podrške je do 220€/ha obradive površine (plus dodatnih 10€/ha za korisnike mlađe od 40 godina).

Korisnici su registrovana poljoprivredna gazdinstva koja ispunjavaju sljedeće uslove:

- Posjeduju zasad minimalne površine od 0,3 hektara (minimalna čestica je 0,1ha);
- Poštuju principe dobre poljoprivredne prakse;
- Upišu obradive površine u SIZEP sistem prije podnošenja zahtjeva

Proizvođači višegodišnjih krmnih kultura, osim u godini zasnivanja usjeva, imaju pravo na direktna plaćanja u iznosu od 100€/ha i u sljedeće tri godine za istu parcelu.

Direktna plaćanja za proizvodnju duvana. Korisnici su registrovana poljoprivredna gazdinstva koja su zasnovala proizvodnju u 2021. godini i imaju zaključen ugovor sa registovanim obrađivačima duvana. Iznos direktnih plaćanja je **1.000€/ha** posađenog duvana.

Podrška se obezbeđuje i za proizvodnju sjemenskog materijala, sjemenskog krompira i sjemensku proizvodnju žitarica.

Povećan je iznos i za direktna plaćanja za proizvodnju sjemenskog materijala za oko **40%** u odnosu na prošlu godinu, te je za ove namjene opredjeljeno **100.000,00 eura**.

PODRŠKA PROIZVODNJI SJEMENSKOG MATERIJALA

Podrška se obezbeđuje za proizvodnju sjemenskog krompira kategorije: osnovni sjemenski krompir (oznaka: SE1, SE2, E) do 700€/ha, sertifikovani sjemenski krompir (oznaka: A i B) do 300€/ha, sjemensku proizvodnju žitarica do 300€/ha.

Pravo na podršku imaju proizvođači upisani u Registar proizvođača sjemenskog materijala poljoprivrednog bilja i Registar poljoprivrednih gazdinstava koji ispunjavaju sljedeće kriterijume:

posjeduju zasad minimalne površine od 0,5 hektara, proizvodnju obavljaju u skladu sa zahtjevima za sjemensku proizvodnju i zakonima (stručna i zdravstvena kontrola i sertifikacija), što se potvrđuje izvještajem Sektora za fitosanitarne poslove, dostave obrazac zahtjeva za podršku do 1. oktobra.

Obezbijeđena je podrška za **podizanje modernizaciju i opremanje voćnih zasada** u iznosu od **230.000 eura**, odnosno **21% više nego 2020. godine**.

PODRŠKA PODIZANJU, MODERNIZACIJI I OPREMANJU PROIZVODNIH VOĆNIH ZASADA

Komponenta I:

- podizanje novih voćnih zasada;
- nabavku potpornih stubova za špalirni uzgoj (stubovi i žica);
- nabavku mreža za zaštitu od ptica;
- nabavku sistema za navodnjavanje;
- nabavku agrotekstila;
- podizanje tunela za uzgoj jagoda;
- nabavku folija za zaštitu od kiše sa pratećom konstrukcijom u cilju sprečavanja pucanja plodova;
- **Podrška do 50% vrijednosti investicija**, a maksimalno 5.000€ po gazdinstvu.

Komponenta II:

- nabavku protivgradne mreže sa pratećom konstrukcijom.
- **Podrška do 80% investicije**, a maksimalno 8.000€ po gazdinstvu

Pored osnovne podrške od **50%** predviđeno je i dodatnih **10%** za podnosiocima zahtjeva koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje.

Opredijeljeno je **50%** više podrške povrtarskoj proizvodnji u odnosu na prošlu godinu u iznosu od **600.000** eura.

PODRŠKA POVRTARSKOJ PROIZVODNJI

Komponenta I:

nabavka sertifikovanog sjemenskog/sadnog materijala povrtarskih kultura;
nabavka novih folija za plastenike debljine minimum 200 mikrona sa garancijom od minimum 3(tri) godine;
nabavka mreža za zasjenu (sa minimalno 40% zasjene), agrotekstila, agrila za proljećnu sadnju;

Komponenta II:

nabavka sertifikovanog sjemenskog/sadnog materijala povrtarskih kultura za jesenju sadnju; i

Komponenta III:

nabavka konstrukcije i folija za plastenike.

Podrška do 50% vrijednosti investicija, a maksimalno 5.000€ po gazdinstvu (10% za poljoprivredne osiguranike koji su izmirili svoje obaveze).

Podržano je i podizanje višegodišnjih zasada ljekovitog i aromatičnog bilja. Podrška iznosi do **50%** investicija, a maksimalno **5.000€** po gazdinstvu, dodatno 10% za poljoprivredne osiguranike koji su izmirili svoje obaveze.

Podrška se dodjeljuje za zasnivanje novih zasada višegodišnjeg i ljekovitog bilja i nabavku sistema za navodnjavanje „kap po kap“.

Od ove godine u vinarstvu moguće je ostvariti podršku i za protivgradne mreže sa pratećom konstrukcijom.

PODRŠKA RAZVOJU VINOGRADARSTVA I VINARSTVA

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

Razvoj vinogradarstva podržava se kroz:

- podršku za zasnivanje novih vinograda;
- nabavku potpornih elemenata za uzgoj (stubovi i žica);
- nabavku mreža za zaštitu od ptica;
- nabavku sistema za navodnjavanje;
- nabavku opreme za proizvodnju, čuvanje vina i vinskih destilata;
- nabavka protivgradne mreže sa pratećom konstrukcijom.

Podrška 50% investicija, a maksimalno **5.000€** po gazdinstvu (60% podrške za autohtone sorte vinove loze, 10% za podnosiocima zahtjeva koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje).

Do trenutka isplate novi vinogradi moraju biti upisani u RPG i Vinogradarskom registru.

Korisnici: Registrovani poljoprivredni proizvođači upisani u Vinogradarski registar, u skladu sa Zakonom o vinu.

Podrška opredijeljena razvoju maslinarstva iznosi **150.000 eura** odnosno **7% više** nego 2020.godine.

Podrška se dodjeljuje za:

podizanje novih zasada maslina; revitalizaciju starih zasada maslina; nabavku sistema za navodnjavanje; izgradnju podzida u zasadima u cilju čuvanja zemljišta od erozije; pripremu zemljišta za sadnju maslina na nekorištenom (kamenitom, teže pristupačnom) terenu.

Podrška 50% investicija, a maksimalno 5.000€ po gazdinstvu (10% za poljoprivredne osiguranike koji su izmirili svoje obaveze).

Ove godine očekujemo i ubranu implementaciju MIDAS 2 programa kroz podršku za nabavku opreme za projekte Kuće voća u Andrijevici i Kuće maslina u Baru, Izgradnju kuće poljoprivrede u Beranama i Nikšiću, Izgradnju fitosanitarne laboratorije na biotehničkom fakultetu, nabavku poljoprivredne opreme i mehanizacije u cilju jačanja biotehničkog fakulteta, početak realizacije aktivnosti na izgradnji ribarskih luka kao i podršku za realizaciju brojnih drugih aktivnosti koje su planirane u okviru ovog izuzetno važnog projekta koji realizujemo sa Svjetskom bankom.

Pored toga radićemo i na izgradnji seoske infrastrukture. Izgradićemo desetine kilometara novih puteva, kroz IFAD asfaltirati desetine kilometara puteva kao i izgraditi nove vodovode i nove akumulacije.

RIBARSTVO

- Podrška razvoju morskog ribarstva i marikulture i
- Podrška razvoju slatkovodnog ribarstva i akvakulture

Sredstava za sektor ribarstva **uvećana su za 1.107.000,00 eura u odnosu na 2020.** godinu. Povećana su opredijeljena sredstva u morskome ribarstvu, marikulturi, slatkovodnom ribarstvu kao i podrška modernizaciji razvoja ribarstva kroz MIDAS 2 projekat.

Sredstva Agrobudžeta u oblasti ribarstva značajno su povećana u ovoj godini, naročito za modernizaciju u malom privrednom ribolovu, jer je apsorpcija sredstava od strane profesionalnih ribara sve veća, čime se i stvara osnov za povećanja. Povećan je broj privrednih ribara, vidna je modernizacija ribolovne flote jer je nabavljen veliki broj novih plovila, novih motora, opreme za sigurnost, ribolov i plovidbu.

Podrška se realizuje kroz niz mjera, a za profesionalne ribare, nosioce dozvole za obavljanje privrednog ribolova sredstva se opredijeljuju kroz 3 mjere u ukupnom iznosu od **310 000 eura** i **viša su za 11%** u odnosu na 2020 godinu. koje se realizuju kroz Javne pozive i to:

Javni poziv za modernizaciju profesionalne ribolovne flote za ulov demerzalnih resursa

Javni poziv za modernizaciju profesionalne ribolovne flote za ulov pelagičnih resursa

Javni poziv za modernizaciju profesionalne ribolovne flote u malom privrednom ribolovu za plovila do 10 m dužine

PODRŠKA UZGAJIVAČIMA RIBE

Agrobudžetska mjera za uzgajivače sa mora radi rekonstrukcije uzgajališta, objekata za skladištenje hrane i skladištenje opreme, kao i nabavke druge neophodne opreme kontinuirano se sprovodi Javni poziv za poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora marikulture i za nju su opredeljena sredstva u iznosu od **35000 eur**.

Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora slatkovodne akvakulture kreirana je za slatkovodne uzgajivače i opredeljena su sredstva u iznosu od **64000**

eur što je za **7%** više nego u 2020 godini i ova mjera se sprovodi kroz Javni poziv za poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora slatkovodne akvakulture.

Direktna plaćanja u akvakulturi, koja imaju za cilj da podrži uzgajivače slatkovodne ribe radi stimulisanja maksimalnog korišćenja proizvodnih kapaciteta. Direktna plaćanja u akvakulturi se obezbeđuju na osnovu površine uzgajališta i na osnovu prosječne proizvodnje. Za ovu mjeru opredeljeno je **75000 eur** što je za **12%** više nego prethodne godine

Direktna plaćanja u marikulturi (mjera uvedena novim agrobudžetom za 2021) i za ovu mjeru obezbeđeno je 60000 eur.

Takođe, nova mjera koja je predviđena agrobudžetom za 2021. godinu je podrška privrednim ribarima sa Skadarskog jezera u cilju modernizacije njihovih plovila i nabavci ribolovnih alata i opreme. Kroz ovu podršku omogućiće se i podizanje nivoa higijenskih i zdravstvenih standarda na ribolovnim plovnim objektima.

Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, realizovaće četiri programa.

- 1) Program mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje
- 2) Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja
- 3) Program fitosanitarnih mjera i
- 4) Razvoj i jačanje kapaciteta – MIDAS 2

Zajednički ciljevi ovih mjera su očuvanje zdravlja životinja i bilja, a time i zdravlja ljudi, odnosno javnog zdravlja, kao i obezbeđivanje zdrave i kvalitetne hrane.

Radimo domaćinski i planski

Naši vrijedni poljoprivrednici i preduzetnici u Agrobudžetu za 2021 imaju mogućnost da prepoznaju i iskoriste nove dobre prilike kako bi unaprijedili svoju konkurentnost i kapacitete, unaprijedili svoju proizvodnju, i poštujući standarde kvaliteta i bezbjednosti hrane, osvoje nova tržišta.

Nove mjere omogućiće razvoj poljoprivrede posebno u ruralnom području, omogućiće osiguranje postojećih radnih mjesta i otvaranja novih uz kreiranje održivih domaćinstava. Značajno veća sredstva uložena u poljoprivredu doprineće ukupnom ekonomskom rastu i unapređenju kvaliteta života naših građana.

Stupanjem na snagu Agrobudžeta stvoreni su uslovi za realizaciju svih mjera agrarne politike predviđenih za 2021. godinu.